

Merk op dat ik enkel opmerkingen heb over de voorgestelde maatregelen met betrekking tot rollatorinvesteringen. Een pdf-document is nodig, omdat mijn toelichting het maximaal aantal karakters van 2500 overschrijdt.

Vraag 4 van 7

Heeft u aandachtspunten bij de voorgestelde maatregel om zogenoemde rollatorinvesteringen tegen te gaan?

De voorgestelde maatregel is oneigenlijk discriminerend. Niet enkel voor ondernemers die op late leeftijd een bedrijf beginnen (1.1), maar ook voor ondernemers die gefinancierd worden door hun oude ouders (1.2). Hierbij moet worden opgemerkt dat de BOR in de praktijk niet enkel gebruikt wordt om de onderneming van ouders over te dragen aan de jongere generatie, maar ook om de jongere generatie een nieuw bedrijf te laten opstarten. Daarnaast wordt het probleem van rollatorinvesteringen overschat (2). Het dringende advies (3) is om de voorgestelde maatregel niet te implementeren.

1. Oneigenlijke discriminatie

1.1 Oneigenlijke discriminatie van oudere ondernemers

Het wetsvoorstel is een expressie van een clichématige discriminatie van ouderen, terwijl de vitaliteit van ouderen in realiteit zéér uiteenlopend is. Er zullen steeds meer ouderen zijn die tot op late leeftijd zéér vitaal blijven en (opnieuw) gaan ondernemen. Dit wetsvoorstel is derhalve oneigenlijk discriminerend voor deze groep ondernemers.

1.2 Oneigenlijke discriminatie van ondernemers die gefinancierd worden door oude ouders

Het wetsvoorstel is potentieel zeer discriminerend voor ondernemers met oudere ouders. Om dat te begrijpen is een voorbeeld noodzakelijk. Merk op dat omwille van de eenvoud als uitgangspunt wordt genomen dat de personen in het voorbeeld enig kind zijn. Daarnaast wordt in het voorbeeld er van uitgegaan dat vader de financiering verstrekt, omdat vaders biologisch gezien tot op latere leeftijd kinderen kunnen krijgen.

Voorbeeld:

Persoon X is enig kind. Als Persoon X 35 jaar is, gaat Persoon X een onderneming drijven in een BV. De vader van Persoon X is op dat moment 65 jaar en brengt een deel van de benodigde financiering in door een aanmerkelijk belang te nemen in de BV van persoon X. Persoon Y is eveneens enig kind. Ook Persoon Y gaat als 35-jarige een onderneming drijven in een BV. Op dat moment is de vader van Persoon Y 80 jaar. Ook de vader van Persoon Y brengt een deel van de benodigde financiering in door een aanmerkelijk belang te nemen in de BV van persoon Y.

Twee jaar na de start van hun ondernemingen overlijden zowel de vader van Persoon X als de vader van Persoon Y. De vader van Persoon X is op moment van overlijden 67 jaar en de vader van Persoon Y is op moment van overlijden 82 jaar. Volgens de voorgestelde maatregel kan Persoon X het aanmerkelijk belang van vader in de eigen onderneming erven met gebruikmaking van de BOR, omdat aan de bezitstermijn van 1 jaar is voldaan. Persoon Y maakt op basis van de voorgestelde maatregel evenwel geen aanspraak om het belang van vader in de eigen onderneming via de BOR te erven. Immers, de vader van Persoon Y is twee jaar in het bezit van het aanmerkelijk belang, maar om aanspraak te maken op de BOR is op basis van de voorgestelde maatregel de bezitstermijn 7,5 jaar bij overlijden op 82-jarige leeftijd.

Terwijl Persoon X en Y dus enkel verschillen voor wat betreft de leeftijd van hun vader, meer specifiek voor wat betreft de leeftijd van hun vaders bij hun geboorte, kan Persoon X dus wel aanspraak maken op de BOR en Persoon Y niet. Hier is aldus overduidelijk sprake van oneigenlijke discriminatie van Persoon Y. De discriminatie is van een zodanig karakter dat de maatregel weleens succesvol aangevochten kan worden bij de rechter.

Naast het oneigenlijk discriminerende karakter van de voorgestelde maatregel, maakt de voorgestelde maatregel het moeilijker voor ondernemers met oudere ouders om financiering aan te trekken en te behouden, omdat met de voorgestelde maatregel bij overlijden veel vaker erfbelasting verschuldigd zal zijn over de eerder door ouders gedane kapitaalbijdragen.

2. Het probleem van rollatorinvesteringen wordt overschat

De casus die beschreven wordt in het memorie van toelichting betreft een 92-jarige vrouw die bedrijfsmiddelen (landerijen en gebouwen) ter beschikking stelt aan het familiebedrijf. Deze bedrijfsmiddelen hield zij privé aan en werden zodoende door het boxen-systeem gekwalificeerd als beleggingsvermogen. Echter, in feite was dit een fictie en waren de landerijen en bedrijfsgebouwen ondernemingsvermogen. In het CPB-rapport staat nota bene letterlijk (let op het woord "weer"): "Bij moeder kwalificeren de verpachte landerijen en bedrijfsgebouwen daardoor weer als ondernemingsvermogen." Het is zodoende niet vreemd dat op een zeker moment de landerijen en bedrijfsgebouwen worden ingebracht in de onderneming, zeker als dat fiscaal voordeliger is. Derhalve is hier geen sprake van fiscaal oneigenlijk gebruik of misbruik, maar van fiscale optimalisatie.

Van fiscaal oneigenlijk gebruik of misbruik zou redelijkerwijs sprake zijn geweest als de 92-jarige mevrouw in kwestie haar liquiditeiten in Box-3 had gebruikt om bedrijfsmiddelen aan te schaffen om deze bedrijfsmiddelen vervolgens in te brengen in de maatschap enkel met het doel om, via de BOR, erfbelasting te vermijden over haar liquiditeiten in Box-3. Dat is hier echter niet het geval. Derhalve moet voorzichtig worden omgesprongen met de kwalificatie van fiscaal oneigenlijk gebruik of fiscaal misbruik.

In de praktijk zullen liquiditeiten of liquide beleggingen in Box-3 niet op grote schaal worden omgezet in een onderneming of een aanmerkelijk belang teneinde erfbelasting te vermijden. Immers, het omzetten van liquiditeiten of liquide beleggingen in ondernemingsvermogen of een aanmerkelijk belang zal in veel gevallen leiden tot een concentratie van het vermogen in één of enkele bedrijven. Vanuit het oogpunt van risicospreiding zal dat in de praktijk vaak als ongewenst worden gezien, tenzij het de onderneming van de jongere generatie betreft

(maar daar is de BOR onder andere ook in principe voor bedoeld). Daarnaast vraagt een aanmerkelijk belang of onderneming een tijdsinvestering en brengt het bestuurlijke issues met zich mee; zaken die op zichzelf al een barrière opwerpen. Tot slot zijn de bezitseisen en voortzettingseisen van de BOR stringent, hetgeen betekent dat het vermogen gedurende vele jaren niet flexibel is.

Al met al lijkt het er sterk op dat het probleem van rollatorinvesteringen overschat wordt. Veelal zal eerder sprake zijn van fiscale optimalisatie dan fiscaal oneigenlijk gebruik of misbruik. Of is, zoals in het voorbeeld onder 1.2, sprake van financiering van de jongere generatie ondernemers, maar daar is de BOR onder andere ook voor bedoeld.

3. Conclusie:

Het lijkt er sterk op dat het probleem van rollatorinvesteringen niet of nauwelijks bestaat. Tegelijkertijd heeft het leeftijdsafhankelijk maken van de bezitseis een zeer oneigenlijk discriminerend karakter en maakt deze maatregel het moeilijker voor ondernemers met oudere ouders om financiering aan te trekken en te behouden. Vanwege de oneigenlijke discriminatie die uitgaat van de voorgestelde maatregel, zou de voorgestelde maatregel weleens succesvol aangevochten kunnen worden bij de rechter. Het dringende advies is om de voorgestelde maatregel niet te implementeren.